

Diari portanveu de l'Esquerra Republicana de Catalunya a les comarques tarragonines

La conferència del Dr. Aiguader al nostre casal

"El sentit cultural de la Revolució"

Tal com estava anunciat, dissabte passat ocupà la tribuna de Foment Nacionalista Republicà el nostre il·lustre amic diputat a les Corts Constituents i alcalde de Barcelona, doctor Jaume Aiguader i Miró, el qual desenrotllà l'interessant tema "El sentit cultural de la Revolució".

La sala d'actes estava plena a vessar.

Joan Loperena

Feu la presentació el nostre diputat i company senyor Loperena amb aquestes emotives paraules:

Ciudadans: Avui honora la nostra tribuna un dels homes més destacats, pels seus mereixements i gran prestigi, del nostre partit. Uneix a aquestes qualitats el fet d'ésser, l'amic Aiguader, fill de Reus. L'Aiguader honora en aquest sentit el nostre poble, perquè ell ha posat ben alt, com tants homes il·lustres de la nostra ciutat, el nom del nostre poble. No pretenc fer la presentació; gairebé m'hauria de limitar, en nom d'aquesta casa, a agrair-li que, ben espontàniament, s'hagi ofert per posar-se una vegada més en comunicació amb nosaltres, portant a Reus la paraula vibrant de l'Esquerra Republicana de Catalunya, perquè Aiguader és d'aquests homes que no sols viuen del seu propi prestigi, sinó que tenen la màxima glòria de cabdills; aquell prestigi que avui uneix a tots els catalans, entorn de la figura augusta de Francesc Macià. Aiguader és un dels homes de confiança de Macià. Aiguader en els moments de lluita i perill per a la causa de la llibertat i de la justícia, representava al nostre cabdill per les terres de Catalunya; sofria persecucions i empresonaments perquè aquí representava Aiguader aquesta croada que Macià iniciava a Prats de Motlló, i en la qual Macià tractava de donar al món la impressió que existia un poble que lluitava per la causa santa de la seva llibertat. Per tant, amics, jo vull que veieu avui en l'amic Aiguader, en la seva presència, una de les figures més representatives de la Catalunya d'ara, que reconquistà pels

nostres fills la llibertat que d'una manera covarda ens va ésser arrebatada, no per un poble contrari al nostre, sinó per un dèspota que bandejà Espanya i que amb gesta noble i valenta ens traguérem del davant el 14 d'abril. (Aplaudiments).

Per tant, ciudadans, jo acabo dirigint a Aiguader, paraules de gratitud, perquè malgrat que l'amic Aiguader té honors i ocupa avui a Barcelona la primera magistratura del cap i casal de Catalunya, no s'oblida que és fill de Reus, i dóna en aquests moments proves d'estimació a la nostra ciutat. (Aplaudiments).

Jaume Aiguader

Amics: Jo, de veritat, no podia negar-vos aquesta conferència; no podia negar-vos-la perquè un dia en que, segurament, aquesta sala estava com ara, i jo no la veia, i jo no podia veure-la perquè estava amagat en els soterranis de la casa, em vaig fer el propòsit de visitar-vos per tal de correspondre a la vostra bona acollida. Recordeu? Penso que era l'onze de febrer. Celebràveu una data gloriosa per la República, per la llibertat, per la justícia, una data gloriosa per a Espanya i per a Catalunya. Jo no podia gaudir de la festa vostra perquè precisament per amor a aquesta justícia, estava perseguit per la policia, i no podia exhibir-me massa, perquè no es repetís el que altres vegades m'havia succeït. Jo us sentia, amics, i sentia batre el vostre pit per aquesta causa de justícia que predicaven els oradors, bons companys meus; i jo, que estimo a Reus, que malgrat ésser ciutadà i batlle de Barcelona, tinc a honor l'haver nascut a aquesta ciutat i portar a la sang tots els neguits característics de la gent d'aquest poble; em sentia unit a

vosaltres i com vosaltres, en els baixos, en els soterranis d'aquesta casa, aplaudia i em neguitejava lluny dels oradors. Jo aquell dia vaig prometre venir a parlar-vos d'aquestes coses, i no podia pensar que us en pogués parlar ja proclamada la República i proper el dia de la llibertat completa de Catalunya. I les coses han canviat d'aleshores ençà, amics. Aleshores jo, el perseguit, havia d'amagar-me de la policia, portant cèdules falses, documents que no eren meus, per poder passar entremig dels meus perseguidors; en canvi tinc més responsabilitat ara que aleshores, i el mateix que a mi, passa al poble català. No era aleshores que vosaltres havíeu de fer el màxim sacrifici; no era aleshores que havíeu de fer la gesta gloriosa de llibertar la nostra terra; és ara que tenim la màxima

JAUME AIGUADER

Caricatura de K.sa

responsabilitat, perquè d'aquests moments en depèn l'esdevenidor del nostre poble. És ara que ens ve la responsabilitat i cal que nosaltres prenguem consciència i ens capacitem per tal de portar endavant la nostra obra. Hi ha una tasca a fer que és vertaderament important. Tots els problemes ho són d'importants, perquè els problemes d'un poble són complexos i múltiples; però un dels més importants és el cultural.

Catalunya, en el 14 d'abril no hi ha de veure solament un canvi de règim polític; no hi ha de veure solament un aldarull per abatere un rei i proclamar una república. Catalunya el 14 d'abril féu una revolució. El nostre esperit, la nostra ànima, el nostre anhel era fer una revolució, traspalsant completament el vell règim i portant al poder als qui havien sofert injustícia i blasme durant l'antic règim. Avui tot allò que estava soterrat, sura, i hem de fer una obra ferma, pensant en concrecions futures. Tin-

guem en compte, amics, que si nosaltres vàrem fer una revolució i hem abatut completament els vells valors, i Catalunya i Espanya han quedat sense aquests valors, ens trobem davant de camins que s'han trencat; nosaltres, doncs, hem de bastir el camí pel qual havem de marxar, hem de construir-lo.

Un periodista, referint-se, recentment, als homes d'Esquerra, digué que érem homes bàrbres. Cal comentar-ho, i cal veure que el mot té un sentit de veritat, i dins d'aquest sentit havem de crear noves veritats, noves forces mentals i noves vies per tots els catalans. Efectivament, amics, per l'home vell, per aquests homes que tenen la seva vida ja traçada, tots els avenços els semblen bàrbars. Hem fet una revolució; traspalsarem tots els aspectes: el cultural, el moral, i per ells això és cosa de bàrbres, perquè mortifica els seus sentiments, perquè perilla la seva comoditat; teníem un gran nombre de coses que sabem, i ve el moment que tot un poble s'aixeca i traspalsa tot allò, ho desfà, ho tritura, i vol crear nous valors morals, i és per això que hom es creu que som bàrbars. I cal tenir en compte que nosaltres, abans que tot, hem fet una revolució.

El moviment revolucionari, que és el que nosaltres propugnem, i és al que Catalunya ha d'aferrar-se si vol defensar la seva llibertat, és el que ha de portar consol als dolors dels homes que viuen a Catalunya i pensant amb aquest dolor, sota la veritat d'aquest dolor, havem de crear noves veritats que anul·lin els vells valors, i marxar vers la justícia. Tinguem en compte, amics, que l'home és un ésser moltes vegades atabalat; sempre ha atabalat i s'ha atabalat, i està propens a desviar-se del recte camí, i aquestes són coses, amics, que no es veuen fins que estan fetes. El mateix passa en la vida individual que en la vida dels pobles; el dolor i el sofriment ens avisa de la malaltia. El dolor i el sofriment avisa als pobles, és la veu d'alarma. Quan hi ha dolor és que hi ha principis de despotisme, és que l'home se sent

(Segueix a la pàgina 5)

ESPECÍFICS DE TOTS ELS PAÏSOS

Farmàcia Serra del Dr. Ornos

Raval Sta. Anna, 80 - Telèfon 8 - REUS

Josep Andreu Abelló

ADVOCAT

dels Collegis de Reus i de Tar-

ragona.
Estudi: Sant Joan, 7, entresol.
Telèfon 63 B.

REUS

Banc Urquijo Català

AGENCIA DE REUS

Negociem els cupons de
venciment corrent
el líquid dels quals ens sigui
conegut.

OPERACIONS DE BORSA
DESCOMpte DE CUPONS
DIPOSIT DE VALORS

Banc Urquijo Català

J. Sentís i Nogués

ADVOCAT

Despatx: Carrer Llovera, 19 en-
tresol. Telèfon 46 B.

CEDULES PERSONALS
a domicili

Agència Bergadà

El Dr.

Jaume Roig i Padró

tindrà consulta a Reus tots
els dilluns de 4 a 7.

Carrer Major, 3.

Senyora:

La nova **Siluetta 1932**
l'obtindrà amb nna **Faixe-**
sosten.

La Parisièn

(Patentat)

Unica casa de les renombrades
Faixes i Corselets "WARNER'S"
FAIXES de totes classes a
preus limitats. Especialitat
en la mida.

Cotilleria

LA PARISIEN
Monterols, 11 - REUS

LA GINESTA

Confecions per a dones, homes i
nens. Bona qualitat i preus reduïts.

Abans de comprar
visiteu aquesta casa.

Raval alt Jesús, 18
(al costat del forn de Sant Jaume)

RELOTGES, GRAMOFONS - DISCS

"La Voz de su Amo"

De venda: R. PERPIÑA

Major, 28 REUS

Banc de Reus de Descomptes i Préstecs

FUNDAT EN 1862

Negociació de paper comercial en pessetes i en mo-
neda estrangera a curt i a llarg termini

Compra venda de moneda estrangera al comptat i a
plaç a tenor de les disposicions vigents
Canvis fermes durant totes les hores hàbils

Als nostres clients se'ls facilita gratuïtament:
Informació comercial
Estudi de nous mercats per a l'exportació
Representants en els mercats de consum

Es gestionen pòlisses d'assegurança d'exportació,
contra el risc d'insolvència

VALORS Paguem el cupó núm. 58 de les accions Foment
d'Obres i Construccions.

CUPONS Negociem els cupons del Deute Amortitzable de
l'Estat, venciment 15 maig i tots el altres de ven-
ciment corrent.

ANTIGA CASA PADRENY-Confiteria

CARRER SOL I ORTEGA, 15 - TELEFON NUM. 102 - REUS

PANELLETS i MASSAPANS DE GEMA

Premiats amb Diploma d'Honor, Medalla d'Or i Creu en l'Exposició de Liège (Bèlgica) 1926

Diploma de Gran Premi, Medalla d'Or i Creu en l'Exposició de Roma 1926-27

Noticiari

El nostre diputat senyor Loperena a Madrid

En l'express d'ahir nit sortí cap a Madrid el nostre diputat i amic senyor Loperena per tal de prendre part en les tasques parlamentàries en aquesta nova etapa de les Corts Constituents.

Foren en bon nombre els amics que anaren a acomiadar-lo a l'estació.

Tinguérem ocasió de parlar amb l'amic Loperena abans de marxar i a preguntes nostres contestà que és optimista en quant a l'aprovació de l'Estatut i l'esdevenidor de l'Esquerra Republicana de Catalunya, com pogué constatar-se brillantment en els actes de diumenge celebrats a Barcelona, tant el pro-Estatut com l'homenatge a Companys.

El mes de maig ha d'ésser victoriós per Catalunya, i esclatarà la rosa de l'Estatut—com digué bellament un dia Ventura Gassol.

Després, a lluitar—ens afegí—per tal d'afiançar l'èxit de l'Esquerra, perquè és el nostre partit el qui ha d'estructurar la Catalunya lliure; no els partits que tenen un sentit regressiu de la política nostrada, puix això seria fatal per l'esdevenidor de la Pàtria.

Catalunya ha d'ésser lliure—ens diu—; però de cara al món.

No per a fer de Catalunya un clos tancat al progrés i la civilització, per a mantenir o refer institucions caduques com algunes del nostre dret civil que caldrà revisar.

Hi ha catalanistes per esperit tradicionalista, i d'altres per esperit de llibertat.

Heu's ací—diu—el que ens separa a uns i altres, als de la dreta i l'esquerra. Nosaltres volem Catalunya al món—com deia l'inoblidable Martí i Julià—. Volem la llibertat de Catalunya, perquè amb el geni propi llur regeixi els seus propis destins.

I volem aquesta llibertat com la reivindicació d'un dret propi, inalienable.

Altres aspiren a una Catalunya de cara a un passat que ja no tornarà, i encara no pel que tenia el passat ahudit de grandesa històrica, sinó d'esperit migrat propi de l'època, de sentit patriarcal i de privilegis de classe o de casta.

Es a dir que ni en el terreny de la catalanitat essencial ens podem confondre.

Per això, i per a no defraudar al poble—ens acaba dient—cal mante-

Del Camp de Tarragona a l'Ebre
itinerari de les muntanyes de Garrotxa, Puigcerver i Motlló-La Moja, Serra de Llaveria i Montrodon, Montalt, Serres de Tivissa, Dedalts de Vandellors i Tossa de l'Alzina, Serra de Cardó - Muntanyes de Pas de l'Ase, de la Torre i Sant Pau de la Figuera, per

JOSEP IGLÉSIES i J. SANTASUSAGNA
460 pàgines, 28 il·lustracions, varis croquis topogràfics i un mapa a quatre colors. 10 PESSETES

Guia de les Muntanyes de Prades, el Montsant i Serra La Llena
per JOSEP IGLÉSIES i JOAQUIM SANTASUSAGNA

2.ª edició. 350 pàgines. 25 il·lustracions i varis croquis topogràfics, i un mapa a quatre colors. 8 PTES.
Delimitació del Camp de Tarragona

per JOSEP IGLÉSIES
L'obra culminant en aquesta hora apassionada de la futura estructuració de Catalunya.
120 pàgines, 20 mapes reproduccions. 5 PESSETES.

LLIBRERIA NACIONAL I ESTRANGERA

Rsval Santa Anna, 20. Tel. 419 A.

nir i accentuar la posició ideològica de l'Esquerra Republicana de Catalunya, la qual ha lograt l'unanimitat dels catalans (àdhuc dels obrers, que en un important sector s'havia desentés fins ara del nostre problema nacional, veient en l'actuació dels dirigents de Catalunya un sentit retrògrade i conservador) en la plebiscitària de l'Estatut, expressió dels nostres anhels de llibertat en els actuals moments històrics.

*** *Que us facin un vestit i que us el poseu és cosa fàcil; el difícil és que us el facin el suficientment bé perquè al posar-vos-el experimenteu la sensació de benestar que produeix una peça impecable. Us convencereu vestint-vos a la Sastreria Queralt, Monterols, 35.*

*** Ha estat cursat a l'excelentíssim senyor ministre de la Governació, el següent telegrama:

"Casa Pueblo suplica atienda instancia cursó Asociación Inicativas Director General Comunicaciones ampliación plantilla Correos.—Bertran."

L'Associació d'Inicatives prega una vegada més a totes les entitats de Reus, sigui imitat el gest d'aquesta, cursant altres telegrams apoiant la nostra demanda.

Tintoreria "La Ràpida"

C. Major, C. Jesús i plaça Bassés
REUS

Telèfon, 486-B.

L'única casa que té instal·lació de rentar al sec (benzol). Rebaixa de preus fins al 30 d'abril. Trajos rentats a 4 pessetes i tots els tenyits el 10 per cent de descompte.

ENCARRECS AL DIA

*** A un mas de prop de la platja de la Rabassada, de Tarragona, la nit del dissabte robaren 40 coloms i 20 colomins.

No s'han trobat els lladregots.

*** Al cafè de La Havana, de Girona, Joaquim Maurin donà una conferència, basada en "Feixisme i comunisme".

Digué que entre una reacció, una dictadura, un feixisme, o bé amb el Govern actual del senyor Azaña amb els socialistes, els comunistes lluitaran ardidament al costat del Govern actual.

FILTRI L'AIGUA

en un dels nostres filtres a pressió, obtindrà ràpidament aigua clara i completament filtrada.

Evitarà un sens fi de malalties.

Preu a l'abast de tothom.

Dongui un avís personalment o bé per telèfon i vindrà un Agent a fer-li una demostració completament gratuïta i sense compromís per a vostè.

A. Salas Olivé

Antiga "Cruz Roja"

Monterols, 3 - Tel. 262 B.

*** A conseqüència de la suspensió d'un míting de l'Aliança d'Esquerres, s'han produït a València greus disturbis.

Fou apedregada la redacció de "El Pueblo".

GESTIO DE TOTA CLASSE

D'ASSUMPTES

ADMINISTRATIUS

Agència Bergadà

*** Dissabte a la nit uns desconeguts assaltaren l'estatge de la Cooperativa Elèctrica de Flix, emportant-se'n una màquina registradora i 115'90 pessetes, import de la venda del dia.

Foren detinguts, a Faió, Josep Maria Vázquez i Joan Garcia Martí, que es confessaren autors del fet.

*** Comuniquen de Bilbao que al barri de la Vega es registrà una coalició entre nacionalistes i esquerrens, en la qual es feren més de 200 disparets, sense que, sortosament, s'hagi de lamentar cap víctima.

S'han practicat 21 detencions.

*** *Bons gèneres; bons preus; acuradíssima confecció; en una paraula, servir bé: heu's ací la norma feta hàbit de la Sastreria Queralt.*

*** Reuneix extraordinària importància el concert selecte que ha preparat per aquesta nit l'emissora Ràdio Reus, en discos adquirits per la dita emissora.

Ràdio Reus mereix alabances per la seva obra de divulgació musical, que ve desenrotllant amb tant d'entusiasme.

TEATRE FORTUNY

Gran Companyia de Vodevil i

Sainets

VISITA LOPEZ

Avui, dimecres. Nit, a les 10.

ESTRENA en aquesta ciutat del vodevil en tres actes, de sorollós èxit en tot Europa, escrit en francès i traduït al català,

L'AIXECA DONES

(No apte per a senyoretetes)

Exit personal de Visita López.

500 representacions a París.

108 representacions a Barcelona.

Fastuosa presentació.

Formós decorat de Fontanals.

Gràcia - Grimègia - Alegria - Xistos

Preus revolucionaris

*** Contràriament a la notícia llençada per la premsa de què la revista agrícola catalana "Agricultura i Ramaderia", havia deixat de publicar-se per manca d'ambient entre la gent camperola, avui podem comunicar que ha sortit el primer número d'enguany, corresponent al mes de gener, amb la promesa de que apareixerà amb regularitat, posant-la al dia en poques setmanes.

"Agricultura i Ramaderia" apareix en aquesta etapa completament renovada i rejuvenida. Plena de text escollit, variat i copiosament il·lustrat.

*** A requeriment de la societat de boters de Valls, el senyor Noguer i Comet convocarà una reunió general d'entitats de boters de la "província" per a tractar del millorament general de les condicions de treball.

**OFICINA TECNICA
D'ELECTRICITAT
Agència Bergadà**

*** Se'ns comunica que el Consell d'Administració de l'Institut Pere Mata ha pres l'acord d'entaular demanda judicial per difamació per una fulla publicada i repartida aquests dies i també contra el setmanari de Barcelona "La Campana de Gràcia" pel reportatge i campanya iniciada contra l'Establiment.

*** La Sastreria Queralt es proposa demostrar d'una vegada al jovent que el luir la marca de la casa és un privilegi a l'alcanc de tothom. Cal només saber per experiència la durada d'un vestit ben fet tenint en compte el seu cost que pot escolir-se des de 135 pessetes.

*** Al quilòmetre 177 de la carretera de Tarragona a València, al terme de Santa Bàrbara, un camió atropellà un ciclista, produint-li lesions als braços i cames, de pronòstic reservat.

Fou detingut el xofer del camió.

Josep Escudé

ADVOCAT

Ha traslladat el seu despatx al Carrer Jesús, 3, pral., 2.^a
Consulta: De 9 a 1 i de 3 a 7.

*** El governador de Càdiç ha imposat una penyora de 500 pessetes a la senyoreta Urraca Pastor, per considerar-la responsable dels incidents surgits a l'estació en despendir al senyor Alborno.

Llibreria Aviñó
MAJOR, 19

Papereria

Objectes d'escriptori

Material escolar

*** Se celebrà el diumenge a Lleida l'anunciada manifestació cívica pro-Estatut. La presidí l'alcalde amb l'Ajuntament en corporació.

SALO KURSAAL - Tel. 157 A

Extraordinari aconteixement cinematogràfic per als dies 28, 29 i 30 abril nit i 1 maig tarda i nit

Ordre del programa

Noche de Cabaret

Comèdia frívola

Flip, contrabandista

Dibuixos

EL CAMINO DE LA VIDA

Imatges vives de la Rússia d'avui «EL CAMINO DE LA VIDA», ha estat aclamat com l'espectacle més emotiu i més sensacional de tots els temps.

Demà, per fi, podrà vostè admirar el gran primer film rus parlat i cantat «EL CAMINO DE LA VIDA», l'obra més comentada, més apassionant i real que ha produït el cinel

*** A les gestions que porta fetes l'Associació d'Iniciatives per a lograr l'ampliació de la plantilla del personal de Correus, novament hem d'ajuntar a les respostes rebudes demanant s'interessin per l'assumpte, dels senyor Jaume Carner i Amós Ruiz, les del ministre d'Agricultura senyor Marcellí Domingo i diputat senyor Jaume Simó.

Es tenen, doncs, noves força falagueres, i és d'esperar que ben prompte es veuran coronats per l'èxit els treballs fets per l'esmentada Associació.

**PAGAMENT DE CONTRIBUTIONS
Agència Bergadà**

*** Diumenge vinent, diada del Primer de Maig, tindrà lloc l'excursió a Montserrat, que amb tant d'èxit ve organitzant la Secció Excursionista del Centre de Lectura. Ultra l'encís que ja porta la visita a l'important muntanya montserratina, es visitaran les Coves del Salitre de Collbató que per la seva bellesa s'han catalogat com de les millors que té Catalunya.

A Majordomia del Centre es continuen rebent inscripcions i es faciliten detalls per aquesta excursió. Recomanem als nostres lectors que s'apressin a inscriure's si és que volen tenir lloc a aquesta excel·lent excursió.

*** Dilluns es reuniren a Tarragona els quatre governadors civils de Catalunya juntament amb el conseller de Governació de la Generalitat senyor Joan Terradelles. Hom diu que en la reunió es va parlar d'assumptes que afecten l'Estatut.

Dr. Grau Barberà

Especialista en malalties de la pell Aleus, 1 (La Fleca). Dilluns de 10 a 12 i de 3 a 7. - Barcelona: Diputació, 331, pral. 1.ª, de 3 a 5.

*** Fou detingut al port de Barcelona Avelí Vigueira Otero, de 27 anys, natural de Limiòn (Corunya), per dedicar-se a repartir llibrets de propaganda de la Universitat del Proletariat Mundial del Treball Marítim.

El xocant del cas és que aquest redemptor d'última hora, fou objecte d'una agressió l'any passat, al mateix port, per treballar com "esquirol".

Enric Darnell Martí

ADVOCAT

consulta de 10 a 1 i de 4 a 6.
Carrer Sant Joan, 32 (bis), 1er. 1.^a

*** Hom assegura que l'escriptor alemany Erich Maria Remarque, autor de la cèlebre novel·la "Res de nou a l'Oest", adquirirà en breu la nacionalitat suïssa.

*** Tal com hem vingut anunciant, avui, a les set de la vetlla, tindrà lloc al nostre casal, la reunió general ordinària que reglamentàriament correspon celebrar al nostre Grup Feminal.

Seguidament, després de la reunió, tindran lloc les eleccions ordinàries per la renovació de la Junta Directiva, així com l'ampliació que fou acordada en l'última reunió general que va celebrar.

Enric Olesti Reig

METGE

Malalties de l'aparell digestiu (compres les ano-rectals)
Consulta de 10 a 12 i de 3 a 5
Edifici Caixa Pensions, 1.er, 1.^a

*** La Universitat d'Amsterdam ha nomenat doctor Honoris Causa de la secció de Literatura al senyor Ramon Menéndez Pidal.

*** Fins fa poc hom creia que el suficient era anar vestit. Ara s'imposa anar ben vestit. No és el mateix i costa el mateix. Proveu-ho fent un encàrrec a la Sastreria Queralt, Monterols, 35.

*** Diumenge s'inaugurà a Barcelona el servei de transmissió per telefotografia de cartes meteorològiques, a "Ràdio Barcelona", el qual servei ha quedat adscrit al Meteorològic de la Generalitat de Catalunya.

Assistiren a l'acte el conseller de la Generalitat senyor Terradelles, l'alcalde senyor Aiguader i altres autoritats.

ACADÈMIA DE DIBUIX I PINTURA

J. FERRÉ REVASCALL
Sant Joan, 11, segon

Inauguració 1.ª de Maig

*** Quan la cinematografia enfocava per a les seves produccions assumptes de fonda transcendència moral i els disposa de forma per tal de produir ensenyances, les dota d'un ànima que les fa immortals.

Així "El Camino de la Vida", primer film rus parlat i cantat que ens presenta en imatges vives escenes vivents de la Rússia d'avui amb la trista herència que li deixà la guerra europea i la revolució, amb la qual lluita enèrgicament per tal de combatre els seus efectes, portant a la multitud de joves abandonats, desmoralitzats per la inactivitat i el vici, a recobrar la seva personalitat moral a través d'una difícilíssima experiència inèdita. Res de càstigs, res de mals tractes... Sola-ment per la persuasió i la indulgència poden ésser novament encausar el vertader camí de la vida, que és el de l'activitat i el de la vocació al treball.

Aquesta gran producció serà presentada d'estrena el dia 28 del corrent al Saló Kursaal, prometent constituir un gran aconeteixement.

*** Demà, a les nou de la nit, donarà una conferència al Centre Enciclopèdic Popular, Plaça de la Sang, 4, el popular publicista Martínez Novelles, el qual parlarà de l'origen i solució de la qüestió social.

*** Per al dia 15 de maig, té anunciada una visita a Blanes el senyor Alborno.

REGISTRE CIVIL

del dia 26 d'abril de 1932

NAIXEMENTS

Joan Estivill Tortajada, Maria Joanpera Boqué, Faustí Bayo Gil.

DEFUNCIONS

Cap.

MATRIMONIS

Cap.

LA BORSA

Cotització de la Borsa de Barcelona a les 4 de la tarda d'ahir

Dades facilitades pel Banc de Reus

Intrior 4 per 100	63'75
Exterior 4 per 100	79'—
Amortitzable 5 per 100	92'75
Ajunta. Barcelona 6 per 100	73'25
Cèdules Crèdit Local 5 %	—
Cèdules Crèdit Local 5 1/2 %	—
Cèdules Crèdit Local 6 %	82'50
Cèdules Costa Rica 7 %	—
Obligacions Nord 6 %	86'—
Obligacions Alacant 3 %	43'25
Obligacions Alacant 6 %	75'—
Bonos Catalana Gas 6 %	—
Accions Nord	54'05
Accions Alacant	36'80
Accions Banc de Catalunya	—
Accions Banc Hispà Colonial	—
Accions Esp. de Petrolis	6'20

MONEDA ESTRANGERA

PARIS	50'55
LONDRES	47'05
BERNA	249'50
BRUXEL-LES	179'90
ROMA	66'05
NOVA YORK	12'84
BERLIN	3'03-06
BUENOS AIRES	3'21

Proteccionisme local

L'engrandiment d'un poble, el seu avenç progressiu envers la co-bejada perfecció, únicament pot aconseguir-se mitjançant l'esforç unificat dels seus fills que, conscients dels deures que comporta el patriotisme, avantposin l'amor a la ciutat a les banderies de partit i a l'egoisme particularista.

L'apatia colectiva és una malura ciutadana difícil de guarir quan esdevé endèmica i contra la qual és necessari emprar un règim que tingui per norma un obert proteccionisme per les coses nostrades. Un poble, més que al favor oficial variable, segons les circumstàncies, deu bastir l'edifici de la seva prosperitat amb materials propis, procurant que les fonts de riquesa locals no quedin debilitades o exhaurides per competències foranes.

Actualment, per dissort, el comerç i la indústria del nostre poble es resenten de la manca de protecció dels propis reusenes, molts dels quals, amb notori perjudici per la nostra economia, cerquen fora de casa el que tenen a l'abast en iguals condicions. Aquell accentuat patriotisme d'antany que adornava el caràcter reusenc amb l'esfalt colorit d'un tipisme simpàtic, poc a poc va diluint-se per a deixar pas a un indiferentisme precursor de la nostra desnaturalització espiritual.

Per propi interès, per natural egoisme, cal que reaccionem i procurem atenuar aquest desviament, el qual, ultra els perjudicis que ens reporta, predisposa als pobles foran—l'afluència dels quals avui ens és tan necessària—, a un possible divorci amb nosaltres. De l'òrbita d'atracció de les grans urbs han de procurar lliurar-se'n les poblacions secundàries que compten amb riquesa i mitjans de vida propis; de contrari, aquestes corren imminent perill de veure's absorbides i assimilades a un hermètic uniformisme que les descaracteritza.

Les lloables iniciatives de protecció a l'economia local no han estat secundades com mereixien degut a l'indiferentisme morbós d'una part de ciutadans que posposen llurs particulars conveniències al patriotisme. Devem tenir plena responsabilitat dels nostres actes i més en els actuals moments de fonda crisi mundial, els quals aconsellen una estreta unió que sia salvaguarda del patrimoni de totes les collectivitats.

Proteccionisme local per damunt de tot, que la terra de promissió no cal cercar-la lluny del nostre clos. Si fem obra de conjunt, a no tardar recollirem els fruits esplendoro-

La conferència del Dr. Aiguader al nostre casal

(Continuació de la 1.ª pàgina)

oprimit. El dolor és el que ha fet marxar als homes sempre endavant. Si el primer home no s'hagués sentit adolorit dins la natura, nosaltres viuríem encara en cavernes o penjats d'un arbre. Es el dolor rebifat per la intel·ligència el que ha despertat als homes, i és per això que tota revolució que han fet els homes els ha dut un pas endavant. Si un poble viu bé, no pensa tant; sempre va seguint la seva ruta, fa sempre el mateix; vé el moment, però, que aquest poble es sent oprimit, que sent damunt seu el pes d'una força que l'ofega, que no el deix manifestar, i, aleshores és quan, adolorit, vol redreçar-se, i en assolir la seva llibertat és quan ha marxat endavant, i, pensant en el seu passat dolor, dicta noves lleis, i, amb l'experiència, treballa més fermament per la seva llibertat. Nosaltres recollim, en aquests moments, el dolor que ha passat el poble català, i sota d'aquest dolor, a l'imperi d'aquest dolor, volèm assenyalar els nous camins del poble català. Tindrem en compte, però, davant d'aquests dolors, amics, que han fallat les velles lleis i hem de crear-ne de noves, fent les lleis a la mida del nostre saber. El poble, en aquests moments, i en parlar del poble ho faig mirant aquest partit més arrelat en el cor del poble, no guarda cortèsies, sinó que passa al dret i arrasa als seus enemics amb tota impetuositat; tingueu, però, en compte que aquesta descortesia popular no és una descortesia que tingui comparació amb aquests homes que es creuen cèlebres i que malparlen d'aquesta descortesia. Tingueu en compte que en aquesta qüestió cultural hi ha gent que s'han cregut que n'eren apartats perquè se n'havien allunyat, i, entremig d'aquesta gent que es diuen savis, no n'hi ha un que tingui cortèsia; tenen descortesia molt diferent de la que empra el poble amb ells, de la que empra el poble quan parla dels seus enemics. En veure com els artistes malparlen dels altres artistes; com als decoradors els semblen incorrectes les obres dels seus companys; com a un li sembla estrambòtic i desencertat el que fa

nos del nostre treball i si en la tasca sentim el defalliment, fitem confiats la rosa heràldica del nostre poble que ella ens encomanarà l'optimisme del viure dintre les quatre parets de Reus.

J. B. i E.

l'altre; com als pintors impressionistes els sembla estrany el dels pintors cubistes, i aquests desprecien qualsevol altra escola que vingui darrera d'ells, cal veure el que han dit els filòsofs. Vosaltres quan parleu dels homes que no han sabut guarir els vostres mals, que no han trobat el remei per als vostres dolors, ho feu amb més cortèsia que quan ells malparlen d'uns ideals. Teniu vosaltres molta més raó, perquè vosaltres sou una força més viva, que marxeu endavant i sou la força que crea les grans coses del món, perquè ja és provat que si la intel·ligència no es posa al costat del poble, el poble amb els seus sofriments té dret a malparlar lògicament de la intel·ligència, perquè aquesta intel·ligència que no està per la justícia no és tal intel·ligència. El que es diu intel·ligent i no ha complert amb el seu deure, o és un mal subjecte o és un home poc intel·ligent. Cal veure tot el que us he dit, i, perquè així sigui, vaig a donar-vos un exemple que afecta, està clar, a la meua professió. Un tractadista de medicina, dels temps clàssics dels que avui els homes canten encara amb tanta fermesa i volen fer-ne fins un abim que els separi dels homes, l'arab *Vassari*, deia que era més bon metge el que havia llegit mil llibres que el que havia vist mil malalts. Això, avui la medicina moderna ho té per una heretgia, i no s'instrueix dels llibres, sinó dels malalts. Es el dolor de l'home qui ens ha donat la llei, els principis, el tractament per guarir el dolor es consolar l'ànima. En tota la ciència, de mil llibres, pot ésser que no hi hagi un sol bri de veritat; en mil malalts, en un sol malalt, s'hi troba tota la veritat. No és en els llibres, en aquests moments de revolució, on nosaltres, els homes, podem cercar, podem pouar tota la nostra doctrina; no és en els llibres, sinó en el poble. Els llibres poden enganyar-nos; el que no ens enganyarà mai és el sofriment del poble. Es aquí on nosaltres devem estudiar i pouar la nostra orientació. (Aplaudiments).

(Seguirà)

Foment Nacionalista Republicà
SECCIO D'ESCACS

Es posa en coneixement de tots els senyors socis que el proper dijous, dia 28 del corrent, aquesta Secció celebrarà reunió general, amb la següent ordre del dia:

- Elecció de Junta total.
- Modificació de l'article 2.ºn dels vigents estatuts.
- Autonomia d'aquesta Secció.

LA JUNTA

LA SEVA ELEGANCIA...

Continuarà distingint-lo, si té cura d'ella la

Sastreria QUERALT

MONTEROLS, 35 - TEL. 57 B - REUS

Studios-RAIMOND - "COPIA PER CARROGGIO Studio"

De les comarques RIUDOMS

Invitats gentilmente pel conegut republicà i catalanista senyor Josep Caparó, ahir al migdia visitaren la finca d'aquest els diputats a les Constituents i a la Generalitat, senyors Joan Loperena i Josep Andreu, acompanyats de varis directius del Foment Nacionalista Republicà, de Reus, en la qual foren obsequiats amb un esplèndid dinar de camp servit pel senyor Caparó i família.

Van canviar-se impressions polítiques del moment i els diputats prometeren ocupar-se de tot quant faci referència a Riudoms en el sen-

tit de millores. Els visitants sortiren altament satisfets de les atencions tingudes envers ells, el que evidencia l'estreta unió que els lliga amb els pobles comarcals.

EL CORRESPONSAL

Vida Corporativa

BANC DE REUS DE DESCOMPOTES I PRÉSTECES

Annunci

Havent-se extraviat la Llibreta de Crèdit contra la Caixa d'Economies establerta al Banc de Reus de Descomptes i Préstecs, núm. 25, a la vista, emesa a les Oficines de Riudoms en 7 de juny de 1927, a nom de Mare Salvadó Cortés, se su-

plica a la persona que l'hagués trobat se serveixi presentar-la a les oficines d'aquest Banc.

Transcorreguts quinze dies de la publicació d'aquest anunci, quedarà sense efecte ni valor la dita Llibreta, i s'expedirà el duplicat corresponent.

Reus, 26 d'abril de 1932. — Pel Banc de Reus de Descomptes i Préstecs, l'Administrador, Josep M.ª Gilbert.

SENYORA:

Un capell de bon gust podrà escollir-lo visitant

MODES GUIOT

Castellar, 36 - Reus

Ràdio Reus

Programa per avui, dimecres

A les 21: Obertura. Canvis. A les 21'10: Música variada. A les 21'45: Notícies de premsa. A les 22: Concert selecte: Primera part: "Caballeria Lígera", Suppé, obertura, per l'Orquestra Simfònica de Nova York; "Danza Noruega número 1", Grieg, per l'orquestra Simfònica de Londres; "Noches en los jardines de España", Falla, per l'Orquestra Bètica de Cambra de Sevilla. Segona part: "Gran Simfonia en "do" mayor", Schubert, per l'Orquestra Simfònica Hallé de Londres. En discos propietat de Ràdio Reus.

ENOFOSFORINA SERRA

Insubstituïble en les convallescències

Neurastènia, Esgotament i Debilitat general

Propietaris!

Informació i tramitació d'
Expedients de revisió de con-
tractes d'arrendament

Agència BERGADA - Raval Sta. Anna, 58-Tel. 416-A

REUS

Fill de J. Sanromà

Comissionista de Duanes
Segurs marítims
Transports

Agent de la Cia. "ADRIA"

Servei regular setmanal, amb sortida tots
els **divendres**, per a **Marsella** i ports
d'Itàlia fins Fiume.

Agent de la AMERICAN EXPORT LINES

Servei quinzenal per als ports de **New**
York, Filadèlfia, Boston i Balti-
more i

Entrega de coneixements directes per als
ports de **Alejandro, Jaffa, Haifa**
i **Beirouth.**

Telegrames SANROMA
Telèfon núm. 30

REAL, núm. 17 - TARRAGONA

Fustes Abelló

Pi i Margall, 4

REUS

Tingui precaució,
porti sempre da-
mant un tub del
tafeta líquid

JEIL

Desinfecta i cura
ràpidament ferides,
llagues,
talls, cremades
i penellons

Suprimeix els pegats i benes i no priva de rentar-se i servir-
se de la part malalta.

INDISPENSABLE a totes les llars, col·legis, despatxos; a
tots els esportius, excursionistes i a tothom en general.

Preu: Ptes. 1'35 el tub. A farmàcies i drogueries.

Representant general: N. SALLÉS - Apartat 199 - Barcelona - Telèfon 79561

Farmàcia

Cavallé

Raval alt Jesús, 40

Telèfon núm. 9 A.

EXTENS ASSORTIT EN

PERFUMERIA

Avisant per telèfon es reculliran i es serviran els encàrrecs a
domicili.

Banco Hispano de Edificació

Societat Cooperativa de Crèdit

Avinguda Eduardo Dato, 16, Gran Via (Edifici propi)-MADRID

Més de 300 milions de pessetes subscrites pels seus 53.500 associats fins a la data

Direcció regional: Certs, 631. Tel. 20022. - BARCELONA
Delegacions a Catalunya: Taragona, Girona i Lleida. Agents a tots
els principals pobles de Catalunya i resta d'Espanya.

Facilita préstecs-avançaments als seus associats, a l'interès del 2'10
per 100 a l'any, per a comprar o edificar-se una casa de la seva propietat,
en un plaç relativament curt sense necessitat de presentar solar, ni
abonar per endavant el 25 per 100 del seu import ni despeses d'arquitecte.
Es poden adquirir igualment tota classe de finques rústegues, cancelacions
d'hipoteques, milloraments de finques i capitals als comerciants i in-
dustrials, per al major desenvolupament de llurs negocis, o emprendre'n
altres de nous, d'acord amb els Estatuts.

Es concedeix al mateix temps un plaç llarg per a amortitzar, encara
que l'interessat podrà en tota època cancel·lar el préstec rebut, la garan-
tia exigida del qual és, les mateixes finques adquirides, les queden per
respondre.

Per a tota classe d'informes dirigir-se als Inspectors de dita entitat,
Srs. Sánchez i Barberà, Fonda Nacional, carrer Llovera, 32

Socis inutilitzats per al treball Hereders dels morts

Si us acolliu als beneficis de la "Mútua del Banco Hispano de Edifica-
ció", gaudir de casa pròpia, una finca rústega o un capital, sense des-
emborsar una sola pesseta, en sobrevindre un accident o la defunció.

Madrid 1 d'Abril de 1932. - El Director Gerent, M. SEGUI.

Magatzems LA FLECA

PERFUMERIA : : BISUTERIA

QUINCALLA : : JUGUETS

DIPOSIT A. G. P.

PAPERS DE TOTES CLASSES I MANIPULATS

CARRER ALEUS, 1 - TELÈFON 566

REUS

Comentaris

Els regionalistes són fantàstics. Allà on són ells, és Catalunya—encara que Catalunya, com diumenge passat, es manifestés en llocs, com la Plaça de la República de Barcelona, en la manifestació pro-Estatut, on els regionalistes no hi eren—.

El mateix els passa quan parlen els seus homes. Quan parla Cambó, com darrerament, per mitjà de l'article de "La Veu", i ara, amb unes quartilles que envià al miting regionalista del teatre del Bosc, és Catalunya la que parla per boca del fracassat laic de l'ex-rei.

I així s'escriu la història. La història de la Lliga que no té res a veure amb la història de Catalunya, per molt que s'empenyin, en el contrari, els regionalistes.

Es a dir, sí que hi té a veure, en quant als seus fracassos.

Puix l'actuació dels regionalistes quan manaven i donaven ministres al rei, es pot assenyalar pels fracassos de Catalunya, puix que no vegé sisquera derogada la llei de jurisdiccions.

Ha calgut proclamar-se la República i ésser foragitats els regionalistes de la representació catalana, per que Catalunya vegi endegada la solució del seu plet secular de llibertat i govern propi, amb clares esperances de triomf.

De Ventosa i Calvell es diu que Maura en deia que era l'home de menys talent més ben administrat.

En realitat deu ésser així, però ni així l'acceptem nosaltres, per que ha tingut d'ésser Cambó qui en aquests moments digués a la Lliga el què cal fer, quan en Ventosa i els seus anaven per aquests mons malparlant de la República i l'Estatut de Catalunya.

En Ventosa en el discurs del teatre del Bosc, s'ha acreditat una vegada més, però, d'inexpert polític, afegint a la inexactitud—dita amb aquell aplom de la seva veu d'un diapasó greu—el despropòsit. Sobre dir que la Lliga és allà on era, i que mai ha canviat, ni sofert escissions, etc., com si la gent hagués oblidat el monarquisme de Cambó i satèlits, i no es recordés tampoc de la separació de la joventut en pes, fet que donà lloc a la constitució d'Acció Catalana; afegí que encara per la Lliga és indiferent la forma de Govern. En què quedem, dones?

Són o no són republicans? No havíem quedat que sí, i àdhuc havien canviat de rètol? Decididament, amb líders com Ventosa, la Lliga farà poca fortuna, ni en nom d'un pregonat tecnicisme el qual està en plena fallida i amb el qual ningú ja no creu, si no és per amassar—com en el cas dels regionalistes—fortunes personals.

I, per això darrer, el poble, més que el vot per a recolzar als regionalistes, té preparada l'esombra.

Ens són molt simpàtics els catalanistes cent per cent, per la senzilla raó de què nosaltres també ho som.

Però, anem una mica escamats, o un tros, o del tot—carai, les coses clares!—Perquè ara ens surten per tot arreu d'aquests catalanistes, que, ai!, quan la Dictadura, quan els nostres homes eren perseguits i empresonats, i altres romanien a l'exili, intentant gestes heròniques com la de Prats de Motlló, no els veiérem enlloc, sinó ben repapats a casa i prudents defensors platònics de la causa de Catalunya.

Per això volem cridar l'atenció dels nostres amics i principalment de la joventut perquè no es deixi sorprendre en la seva bona fe per alguns intransigents d'ara, d'aquests que regategen mèrits a Màcia i a l'Esquerra Republicana de Catalunya.

Tots o gairebé tots treballen per un amo, que és la reacció, que és l'esperit anti-republicà o anti-liberal.

Per això cal estar alerta i no ferlos el joc.

Els esports

CICLISME

Diumenge se celebrà en la nostra ciutat l'anunciada cursa ciclista "Premi Bar Masip", desenvolupant-se davant d'una gran expectació.

La inscripció fou tancada amb 52 corredors principiants i 10 turistes, però solament prengueren sortida: a les 10'40, 45 corredors, i a les 10'50, 9 turistes, els quals foren controlats fins a la carretera de Salou.

Amb els incidents propis de totes les curses ciclistes es feu el recorregut que ja coneixen els nostres lectors.

Classificació de corredors

1. Anton Civit de Montblanch,

cicles Martí, 65 quilòmetres en dues hores 18 minuts.

2. Jaume Mesalles, de Montblanc, igual temps.

3. Wifred Sevil, de Tarragona, ídem.

4. Josep Rafeque i Francesc Poy, íd. (empatadíssims els dos).

5. Josep Garcés, a un llarg de màquina.

6. Martí Carnicer, igual.

7. Francesc Pallejà, dues hores 18 minuts 3/5.

9. Josep Ferran.

Fins a 26 corredors.

Classificació dels turistes

1. Josep Xabuch, cicle Martí, 65 quilòmetres en dues hores 8 m.

2. Joan Ribes, íd. íd. en dues hores 9 m.

3. Pere Rodríguez.

4. Antoni Gener.

5. Josep Tulón.

Campions de la Penya Ciclista "Avant Sempre", de la categoria de corredors: Francesc Pallejà en tres curses, 8 punts. De la categoria de turistes: Josep Xabuch, en tres curses, 5 punts.

***

Els serveis prestats pels cossos de la Guàrdia Urbana i Creu Roja foren excel·lents, per la qual cosa devem felicitar-los.

En l'organització de controlatge poguérem apreciar una deficiència molt remarcable, ja que en tot el circuit no poguérem veure cap individu control que en aquests casos es fa necessari pels corredors, i per a evitar que els vehicles seguidors de la cursa puguin molestar excessivament els routiers. I aprofitem l'avinentsa, per anotar que els cotxes que anaven darrera el primer escamot no es comportaven gaire correctament, especialment el de la matrícula de Tarragona número 3.483, que amb les seves impertinències per passar davant, podia ocasionar accidents, si bé ja poguérem presenciar dues topades que sortosament no foren d'importància.

Ens plauria, doncs, com a bons aimants de l'esport del pedal, que en proves successives tinguessin cura del servei de controls, puix que una moto no és bastant per a complir ben bé aquest important comès.

En definitiva, però, cal felicitar l'entitat organitzadora per haver-nos ofert tan magnífica demostració esportiva, que feia molt de temps no havíem presenciat a la nostra ciutat.

Joventut de Foment N. R.

SECCIO BIBLIOTECA

Amb destí a aquesta biblioteca han estat donats pels socis que s'anomenen, els següents llibres:

De Francesc Capdevila:

"Per la concòrdia", de Francesc Cambó.

"Anneuse de la chaine", de Max Fischer.

"El Arte en España" (Poblet).

"La Révolte du Aanges", d'Anatole France.

D'un soci que desitja guardar l'anònim:

"Història de los Papas y los Reyes", 4 volums, de Maurice de la Chatre.

De Josep Pedret:

"Què és el Socialisme?", de J. Recasens i Mercader.

"Per la Concòrdia", de F. Cambó

De Tomàs Anguera i Cabré:

"El pes del fruit", de Pere Cavaller.

"El Rei", de B. Bjoernson.

"Qué espera el rey?", de Marcellí Domingo.

"Els mesquins", de Pere Cavaller.

"Els camins immortals", de Roger de Catalunya.

"La Nacionalitat Catalana", de Prat de la Riba.

De Josep Oliva Llagostera:

"Preguntas y Respuestas", de Stalin.

"Marx y Lenin y la Revolución proletaria", de Yarsolavski.

D'un soci que desitja guardar l'anònim:

"El collar de la Reina", d'A. Dumas.

"Héctor Servadoc", 3 volums, de Juli Verne.

"Martín Paz", de Juli Verne.

La Directiva d'aquesta secció es complau en fer pública aquesta llista de donacions així com remerciat, per mitjà d'aquesta nota, als donants.

Grup Feminal de Foment N. R.

COVOCATORIA

Es convoca a totes les associades a la reunió general ordinària que, d'acord amb l'article 12 dels nostres Estatuts, es celebrarà el vinent dia 27, a les set de la vetlla, en el nostre local social.

De conformitat amb l'article 13, seguidament es procedirà a la renovació i ampliació acordada de la Junta Directiva.

Reus, 3 abril de 1932.—La secretaria acc., Joaquina Roca.

IMP. FOMENT